

Силабус
освітнього компоненту
Основи менеджменту та маркетингу /
Fundamentals of Management and Marketing
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма
Спеціальність
Галузь знань
Рівень вищої освіти

Фінанси, банківська справа та страхування
072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
07 Управління та адміністрування
перший (бакалаврський)

Викладач	доцент ЛЕМІШ Катерина Михайлівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/lemish-kateryna-myhajlivna/
Контактний тел.	+380662000984
Е-mail викладача:	km_lemish@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Індивідуально із застосуванням дистанційних технологій

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма навчання	Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	4/120	20	20	80	екзамен
заочна		4	4	112	

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: менеджмент, організація, функції менеджменту, комунікації, управлінські рішення, ефективність менеджменту, маркетинг, маркетингові дослідження, маркетингове середовище, сегментація, позиціонування, комплекс маркетингу.

Мета курсу – надати здобувачам базові теоретичні знання та практичні навички в галузі менеджменту та маркетингу, сформувані уявлення про сучасні підходи до управління організаціями та просування товарів, послуг чи ідей в умовах ринкової економіки. Розвинути вміння приймати обґрунтовані управлінські та маркетингові рішення, аналізувати ринкове середовище, планувати й реалізовувати ефективні комунікаційні стратегії.

Предметом вивчення є загальні закономірності, принципи, функції та інструменти управління організаціями і маркетингової діяльності, що забезпечують ефективне функціонування суб'єктів господарювання в умовах ринкової економіки.

Компетентності: *Загальні:* ЗК03. Здатність планувати та управляти часом. ЗК10. Здатність працювати у команді. *Спеціальні:* СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації. СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Програмні результати навчання: ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності. ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

Зміст курсу: Поняття та розвиток теорій менеджменту. Елементи організації та процесу управління. Функції та методи менеджменту. Зв'язкові процеси в менеджменті: комунікації та прийняття рішень. Поняття, розвиток та основні концепції маркетингу. Маркетингова інформація та маркетингові дослідження. Поведінка покупців та сегментація ринку. Комплекс маркетингу та його основні елементи.

Методи навчання: лекції, практичні заняття, індивідуальні заняття, консультації, навчальна гра, ситуаційні завдання, самостійна робота, науково-дослідна робота, написання рефератів, методи активного навчання: вирішення ситуаційних задач (кейсів), ділові ігри, робота в малих групах.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять). Політика курсу розроблена відповідно до нормативної бази Бердянського державного педагогічного університету та регламентує організацію освітнього процесу, оцінювання результатів навчання і дотримання принципів академічної доброчесності (<https://bdpu.org.ua/normatyvna-baza-bdpu/>). Відвідування лекційних і практичних занять є важливою складовою засвоєння навчального матеріалу та формування професійних компетентностей. Активна участь студентів у освітньому процесі, зокрема в обговореннях, виконанні практичних завдань, аналізі кейсів і груповій роботі, враховується під час поточного оцінювання. У разі пропуску занять здобувач освіти зобов'язаний самостійно опрацювати навчальні матеріали та виконати всі передбачені програмою завдання у встановлені терміни.

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об'єктивності та прозорості за накопичувальною системою і включає поточний та підсумковий контроль. Критерії оцінювання доводяться до відома студентів заздалегідь, а допуск до підсумкового контролю можливий за умови виконання всіх передбачених видів навчальної роботи.

Курс реалізується з обов'язковим дотриманням принципів академічної доброчесності. Забороняються плагіат, фальсифікація, списування та інші форми академічного шахрайства. У разі порушення застосовуються санкції відповідно до нормативних документів університету.

Використання цифрових технологій є складовою освітнього процесу. Технології штучного інтелекту можуть застосовуватися як допоміжний інструмент за умови самостійного виконання завдань, критичного опрацювання результатів і обов'язкового зазначення факту їх використання. Подання згенерованого контенту як власного без належного опрацювання розглядається як порушення академічної доброчесності.

Освітній процес у межах курсу базується на принципах студентоцентрованості, інклюзивності, взаємоповаги та недискримінації й передбачає забезпечення регулярного зворотного зв'язку між викладачем і здобувачами освіти, а також можливість студентів пропонувати покращення змісту та організації навчання.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: вивчення освітньої компоненти передбачає використання мультимедійного обладнання, комп'ютерної техніки та пакетів прикладних програм Microsoft Power Point, Microsoft Office Excel, Microsoft Word, Moodle, Zoom.

Система оцінювання та вимоги. Підсумкова оцінка з освітньої компоненти виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у шкалу ECTS. Бали нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, практичних робіт, самостійної роботи, індивідуальних завдань. На практичному занятті оцінюються: усні відповіді; участь в обговоренні дискусійних питань; аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки; реферативні виступи, усні повідомлення, тести тощо. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за роботу на практичних заняттях, 16 (від 0 до 2 балів за заняття): 2 - здобувач володіє теоретичним матеріалом, відсутні помилки при описі теорії, формулює власні, самостійні, обґрунтовані, аргументовані судження, представляє повні і розгорнуті відповіді на додаткові питання; 1 - здобувач володіє теоретичним матеріалом на мінімально допустимому рівні, відсутні помилки при описі теорії, відчуває труднощі у формулюванні власних обґрунтованих і аргументованих суджень, допускаючи незначні помилки на додаткові питання; 0 - здобувач не володіє теоретичним

матеріалом, допускаючи грубі помилки, відчуває труднощі у формулюванні власних суджень, нездатний відповісти на додаткові питання. Виконання практичних завдань за темами дозволяє отримати до 16 балів (від 0 до 2 балів): 2 - здобувач самостійно розв'язує завдання різними способами, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат, при виконанні дотримується усіх вимог, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати; 1,5 - здобувач самостійно розв'язує вправи і задачі, може обрати раціональний метод розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату, виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки; 1 - здобувач володіє базовими навичками необхідними для самостійного розв'язання типових завдань, може самостійно підбирати раціональні методи їх розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення одержаних результатів, може самостійно виконати роботи в повному обсязі і робити правильні висновки; 0,5 - здобувач може розв'язати найпростіші задачі за зразком, робить висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи; 0 - здобувач не може самостійно виконати роботу і зробити висновки. Контроль самостійної роботи здобувачів здійснюється як під час аудиторних занять, так і у позааудиторний час (максимальна кількість балів - 18) та передбачає: визначення ступеня засвоєння матеріалу; визначення якості виконання індивідуальних і творчих колективних завдань; своєчасне виконання і здачу поточних завдань; оцінку знань, здобутих у результаті самостійної роботи. Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни. Оцінка рівня роботи здобувача вищої освіти протягом семестру під час навчальних занять та самостійної роботи здійснюється у межах 50 балів. Семестровий контроль проводиться у формі складання екзамену, за який здобувач освіти може отримати до 50 балів: до 50 балів за тест на платформі Moodle.

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5	Змістовий модуль 6	Змістовий модуль 7	Змістовий модуль 8		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
6	6	6	7	6	6	6	7		

Вид робіт	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Всього
Робота на практичному занятті (відповіді, виконання практичних та ситуаційних завдань)	0-4	0-4	0-4	0-4	0-4	0-4	0-4	0-4	0-32
Самостійна робота	0-2	0-2	0-2	0-3	0-2	0-2	0-2	0-3	0-18
Всього за заняття	0-6	0-6	0-6	0-7	0-6	0-6	0-6	0-7	0-50
Підсумковий тест									0-50
Всього									0-100

Шкала оцінювання

Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Університеті	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

<p>Основні</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балабанова Л. В., Холод В. В., Балабанова І. В. Маркетинг підприємства : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 612 с. (Школа маркетингового менеджменту). 2. Бондаренко В. М., Поліщук І.І., Шарко В.В. Маркетинговий менеджмент. : навч. посіб. Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2016. 224 с. URL: https://sel.vtei.edu.ua/repository/g.php?fname=26483.pdf. 3. Зоріна О.І., Дергоусова А.О., Сиволовська О.В. Основи маркетингу та менеджменту: Навч. посібник. Харків: УкрДАЗТ, 2014. 319 с. 4. Кожушко Л.Ф., Кузнецова Т.О., Судук О.Ю. К58 Основи менеджменту і маркетингу: навч. посібник. Рівне : НУВГП, 2016. 291 с. 5. Котлер Ф., Келлер К. Маркетинговий менеджмент. Перше українське адаптоване видання : підручник. К. : Хімджест, 2008. 479 с. 6. Литовченко І. Л., Пилипчук В. П. Інтернет-маркетинг : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 183 с. 7. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент: підручник. 4-е вид., перер. і доп. Київ: Кондор-Видавництво, 2015. 563 с. 8. Пшенична Т.М. Основи менеджменту та маркетингу. Конспект лекцій [Електронне видання]: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, 2025. 81 с.
<p>Додаткові</p>	<ol style="list-style-type: none"> 9. Біловодська О. А. Маркетинговий менеджмент : навчальний посібник. Київ : Знання, 2018. 332 с. 10. Білорус Т.В. Менеджмент: практикум. навчальний посібник К. : Київський університет. 2020. 185 с. 11. Бородкіна Н. О. Маркетинг : навч. посіб. Київ : Кондор, 2022. 362 с. 12. Виноградський М. Д. Менеджмент в організації : навчальний посібник. Київ : Кондор. 2019. 598 с. 13. Катаєв А. В. Маркетинг : навчальний посібник. Харків : Видавничий центр «Діалог», 2016. 425 с. 14. Маркетингові дослідження: навчальний посібник / П.В. Захарченко, А.А. Самойленко, А.В. Кулік, І.Ю. Кутліна. Київ: вид. «Центр учбової літератури», 2023. 234 с. 15. Менеджмент: навч. посіб. / Мошек Г.Є. та ін.; за заг. ред. Г.Є. Мошека. Київ: Ліра-К, 2015. 550 с. 16. Михайлов С.І. Менеджмент. 2-ге видання. Навчальний посібник рекомендовано МОН України. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 536 с. 17. Охріменко А.Г. Основи менеджменту: навчальний посібник для студ. ВНЗ. Київ: Центр навч. літ, 2006. 130 с. 18. Петруня Ю.Є., Говоруха В.Б., Літовченко Б.В. Прийняття управлінських рішень. Навчальний посібник. / За заг. ред. Ю.Є. Петруні. 2-ге видання. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 216 с. 19. Рульєв В. А., Гуткевич С.О. Менеджмент: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 312 с. 20. Стратегічний маркетинг : навч. посіб. / [авт.: Я. С. Ларіна, О. І. Бабічева, Л. В. Романова, Н. М. Антофій] ; за ред. Я. С. Ларіної. Херсон : ОЛДІ-ПЛІУС, 2019. 364 с.
<p>Інтернет-ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 21. Бізнес-портал «Економічна правда». URL: https://epravda.com.ua/ (аналітика, новини бізнесу). 22. Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/ (статистичні дані щодо економіки, ринку праці, підприємництва). 23. Журнал «Маркетинг в Україні». URL: https://uam.in.ua/common/zhurnal-marketynng-v-ukrayini/ (матеріали з маркетингу, кейси, дослідження). 24. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України.

- URL: <https://me.gov.ua> (нормативні документи, аналітика).
25. Coursera (курси з менеджменту та маркетингу). URL: <https://www.coursera.org/>
  26. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com/> (наукові статті з тематики).
  27. Google Trends. URL: <https://trends.google.com/trends/> (аналіз споживчих запитів).
  28. Harvard Business Review. URL: <https://hbr.org/> (статті з менеджменту та маркетингу).
  29. Liga.net (економіка та бізнес). URL: <https://biz.liga.net/>
  30. OECD Data. URL: <https://www.oecd.org/en/data.html> (показники ринків, конкурентоспроможності, інновацій).
  31. SimilarWeb. URL: <https://www.similarweb.com/> (аналіз сайтів і ринків).
  32. Statista. URL: <https://www.statista.com/> (графіки та статистика світових ринків).
  33. World Bank Data. URL: <https://data.worldbank.org/> (глобальна статистика економіки та бізнесу).